

Regio.
Nomina & unde deducta.

Situs.

Aeris temperies.

Soli fertilitas.

Hispaniam ejusque præcipuas Provincias perlustravi; Pyrenæos transgresso Gallia se offert. Hanc, quam poterò fide percurram. Partem Europæ quæ hoc tempore *Francia*, dictam olim multi memorie produnt *αλατιαν*, ab *γῶλα* Lac Latinis sonante, quod lacteos, id est albi coloris homines producant Montibus (hoc enim addunt) nimium solis ardorem inde excludentibus. Diodorus nomen natum scribit ab *Galata* Herculis filia. Alii alia tradunt, *Celtogalatiam* Ptolemæus nominat lib. 11 cæterique Græci. Ab *Galatia* *Gallia* putatur formata; quam tamen vocem alii aliunde derivant. Hæc talia non tanti, ut Lectorem multis morentur. Certe *Galliæ* appellatio Latinis Scriptoribus fuit latissima, ut ex sequentibus plenius discemus. Hebræis *Tzarphat* vocari scribunt Postellus & Arias Montanus. *Francia* nuncupatur hodie ab Francis, Germaniæ ad Rhenum Populis: qui vi regionem hanc & armata manu occuparunt, vulgo *Le Royaume de France*. Gallos Græci *Celtas* universim & *Galatas* vocarunt. Idem *Gomerita*, teste Iosepho, olim dicti fuerunt. Atque hæc breviter de nomine. Sequitur Situs & Quantitas. Eam explicabo in finibus, Longitudine, Latitudine, Circuituque. Quod ad Fines Regni quod *Francia* nunc dicitur, ad Septentrionem, qua quidem Germaniam Inferiorem respicit, Limes statui solet inducta ab *Caletibus* in *Argentoratensium* ulque agros linea: quæ ab sinistra relinquit *Artesios*, *Hannonios*, *Leuceburgenses*, & alios: ad dextram *Picardos* & *Lotharingos*, quæ vero *Angliæ* jacet obversa, vastus æstuosusque Oceanus *Britannicus*: Ad Occidentem idem eam pulsant, ingenti facto in *Aquitaniæ* Sinu, Oceanus. Ad Meridiem, qua quidem *Hispaniæ* adhæret, *Pyrenæos* habet montes: qua vero apertior, liberiorque & sui quasi juris sit, placidiore, nempe *Mediterraneo*, terminatur Mari, quod ab ipsa *Gallicum*. Ad Ortum denique Alpibus separatur ab *Italîs*, *Jura* ab *Helvetiis*, *Rheno* ab *Germanis*. *Galliæ* vel *Franciæ* (nam voces has *αδιαφορώς* usurpabo) Longitudo ab *Ocasu* recta in *Ortum*, milliarium *Gallicorum* est paullo amplius ccc: vel a *Cauro* in *Vulturum* supra trecentorum & triginta. Latitudo milliarium fere cccxv. Circuitus supra mille viginti milliarium. Ea igitur est Quantitas: sequitur jam nunc Qualitas: cujus causa plurimum Clima. Subjacet parti quidem *Quinti*, tota autem sexto septimoque Climatibus, Parti quoque *Octavi* inter gradus Latitud. xli & lxi: Longitudinis autem xx & xxxv 111. Et licet universim Ventis obnoxia sit plurimum Septentrionalibus, propter Aeris tamen salubritatem & temperiem optimis Europæ Regionibus adconsenda. Constitutione felicissimam facit *Claudianus*: saluberrimam dicit *Cæsar* lib. 111 bel. Civ.; fertilissimam hominum Genitricem lib. 11 de bell. Gall. *Strabo* ubi de *Arvernîs*, & alii. Ager magna parte est planus: amœnos hic ibi habens colles, interque eos valles jucundissimas: sua cum has tum illos fecunditate admirabiles. Arva bene culta *Triticum* aliasque segetes luxurie magna producant. Multum fert *Gallia* *Frumenti*, teste *Strabone*, *Milii*, *Glandis*. Nihil in ea ociosum, nisi qua paludes aut *Silvæ* obstant. Vino abundat, eoque optimo, idque partim suis *Britannîs*, *Normannîs*, *Picardis*, partim confinalibus *Germanis*, *Belgis*, *Anglis*, aliisque quibus uvarum maturitatem negare solet aeris frigiditas, subvehunt, *Auri* quoque & *Argentî* apud *Gallos* fuisse *Metalla*, testatur præter *Strabonem* etiam